

Užs.Nr.d-0053

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sanglaudos fondas

Daugiafunkcinis centras – kaimo mokyklų išsigelbėjimas ir bendruomenių ateitis (1)

Plokščių vidurinę mokyklą reorganizuojant į pagrindinę, jos pastate steigiamas daugiafunkcinis centras. Taip atsiranda galimybė išlaikyti turimą kvalifikuotų pedagogų ir kultūros darbuotojų potencialą bei efektyviai išnaudoti mokyklos patalpas ir pritaikyti jas bendruomenės poreikiams. Vizija to, kas čia sumanyta, leis išlaikyti kaimo aplinkos patrauklumą ir sukurti modernią, efektyviai veikiančią infrastruktūrą įvairioms švietimo ir sociokultūrinės veiklos sritims vystyti.

Šakių rajono savivaldybės administracijos vykdomas projektas „Plokščių daugiafunkcinio centro steigimas“ įgyvendinamas pagal ES 2007 – 2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemone „Universalių daugiafunkcinių centrų kaimo vietovėse steigimas“. Projektas, kurio vertė 1 mln. 956 tūkst. 235 litai, įrašytas į Marijampolės regiono projektų sąrašą Nr. VP3-2.2-SMM-04-R-41: Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuoti 2007–2013 metų Marijampolės regiono projektai.

Vienintelė galimybė išgyventi

Daugiafunkcinių centrų steigimas Lietuvoje jau ne naujiena. „Yra patirtis kai daugiafunkciniai centrai kuriami uždarytų mokyklų ar vaikų darželių patalpose, - teigė Plokščių vidurinės mokyklos direktorė Nijolė Bitinienė. - Esame pirmieji šalyje, kai daugiafunkcinis centras steigiamas lygiagrečiai su vidurinės mokyklos pertvarkymu ir kuriama

Čia mažiesiems labai smagu. Po savaitgalio ar šventinių dienų jie laukia, kada galės ateiti į darželį.

bendra pagrindinio ugdymo, neformalaus švietimo ir kultūrinės veiklos organizavimo perspektyva. Manau, šandieninėje mokyklų tuštėjimo situacijoje po vienu stogu organizuoti švietimo, kultūros ir bendruomeninę veiklą yra perspektyviausias rajono savivaldybės vadovų sprendimas.“ Pasak jos, tai bene vienintelė galimybė išgyventi mažoms kaimo mokykloms. Tai kelias, kuriuo turėtų eiti visi tuštėjantys miesteliai ir gyvenvietės. „Džiaugiamės, kad tokia galimybė mes galime pasinaudoti pirmieji rajone. Daugiafunkcinis centras padės išsaugoti žmones. Būtent jie yra tas intelektualinis turtas, kurį prarastume, - konstatavo direktorė. - Apie projektą ir pasikeitimus savo veiklos aplinkose stengiamės daug pasakoti kitoms rajono mokykloms, mūsų žiniomis apie panašius projektų planus šiandien jau galvoja Kriūkų, Lekėčių ir kitos mokyklos.“

Kurs bendruomenei reikalingas veiklas

Išnaudodamos savo sukauptą patirtį ir pasinaudodamos 2007 – 2013 metų ES struktūriniu parama, mokyklos gali sėkmingai kurti naujas, visai vietos bendruo-

menei reikalingas veiklas. Plokščių daugiafunkciniame centre mokykla ne tik tęs formaliojo ugdymo funkciją kaip pagrindinė mokykla, bet ir vykdys ikimokyklinį bei priešmokyklinį ugdymą. Čia bus teikiama specialioji pedagoginė ir psichologinė pagalba, organizuojamas neformalusis švietimas (įvairūs mokinių būreliai, klubai, teminės programos jaunimui ir suaugusiems), suteikiama socialinė pagalba rizikos šeimose augantiems vaikams, maitinimo, pavėžėjimo į mokyklą ir kitos paslaugos. Be to, socialiai remtinų ir socialiai pažeistų šeimų vaikų po pamokų galės lankyti Vaikų dienos centrą. Jungtinės veiklos sutartimi čia suderinta mokyklos bibliotekos ir Šakių viešosios bibliotekos Plokščių filialo veikla. Biblioteka teiks paslaugas tiek formalaus ugdymo proceso dalyviams, tiek visuomenei. Centre įsikurs Krašto muziejus, kur bus vykdomos istorinio – kultūrinio paveldo edukacinės programos, kraštotyros ekspedicijos, tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos. Čia bus propaguojama klubinė veikla – veiks gamtosaugos, meno ir liaudies amatų bei etninės kultūros klubai. Taip pat daugiafunkciniame centre numatytas renginių bendruomenei organizavimas, bus vykdomas saviveiklinių kolektyvų, etninės kultūros ir bendruomenės centro veikla, sudarytos visos sąlygos vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų sportui.

Mokykloje - netradicinis klasių vaizdas

Plokščių vidurinės mokyklos mokiniai, šį rugsėjį pasipuošę naujais uniforminiais švarkeliais, jau tuoj pamirš tradicinius suolus, įkyriai besiskverbiantį vidudienio saulę bei tradicinį klasių vaizdą. Mokykloje patys vyriausieji – dvyliktokai. Jie čia mokosi paskutinius me-

tus. Vienuoliktą klasę šiemet jau nebuvo komplektuojama. Lieka dešimtokai ir devintokai, kuriuos greičiausiai pavilios gimnazijos. Gali būti, kad po metų kitą mokyklą jau ir dešimtmete negalės vadintis. Tačiau vaikų akys švyti, nes pagal 2007 – 2013 metų ES struktūrinių fondų įgyvendinamą projektą pamokos jiems vyksta moderniose stiklinėmis durimis sujungtose klasėse, kur iš vieno kabineto nesunkiai galima patekti į kitą. Diskusijoms, kolektyviam darbui ir kolegialumui nuteikianti aplinka neprimena tradicinės klasės. Mokiniai sėdi prie mobilių, pagal poreikius perkonstruojamų stalų, ant langų kabo modernios žaliuzės, kurios nulaužia saulės spindulius, todėl visiškai neblizga monitorių ekranai, tačiau klasėje šviesu, ne taip, kaip užkabinus tamsias užuolaidas. „Viskas čia nauja nuo grindų iki lubų, tik vadovėliai ir mokiniai tie patys“, - juokavo direktorė. Mokyklos patalpas stebi kamerų akys. Jų tikslas ne prižiūrėti vaikus, taip ruošiamasi užtikrinti saugumą, kai šiame pastate žmonės bursis nuo ankstauro ryto iki vėlaus vakaro.

Duris atvėrė vaikų darželis

Nuo rugsėjo pirmosios daugiafunkciniame centre pradėjo veikti vaikų darželis, kurio miestelis neturėjo daugiau nei 20 metų. „Sugriuvus kolūkiams, neliko ir darželių. Vaikus mamos augino namuose, - pasakojo direktorės pavaduotoja ugdymui Nijolė Anankaitė. - Kai atsirado galimybė vesti vaikučius į darželį, pajutome, koks yra poreikis. Ypač pačių mažiausiųjų. Mamos norėtų čia leisti nė dvejų metų neturinčius mažylius.“ Jei ikimokyklinio ugdymo grupę lankydavo 10 – 12 vaikučių, tai vaikų darželį jau dabar lanko 25 - nuo pačių mažiausių - trimečių iki vyriausiųjų - šešiamečių. „Mažieji čia atrado antruosius namus,

N. Bitinienė:

„Daugiafunkcinis centras padės išsaugoti žmones. Būtent jie yra tas intelektualinis turtas, kurį prarastume. Tokiu keliu turėtų eiti visi tuštėjantys miesteliai ir gyvenvietės. Džiaugiamės, kad tokia galimybė mes galime pasinaudoti pirmieji rajone.“

A. Valaitytė:

„Džiaugiamės, kad mokomės moderniose klasėse su patogiais baldais, magnetinėmis lentomis, nauja įranga. Čia atsirado daugiau bendrų veiklų ir vaikams, ir suaugusiems. Po pamokų galime kartu sportuoti, dainuoti, šokti.“

V. Venskūnienė:

„Centre įsikūrusiame darželyje, kurio miestelis neturėjo daugiau nei 20 metų, vaikučiai atrado antruosius namus. Čia šviesu, šilta, daug žaislų ir užsiėmimų. Jei jie nenori eiti namo, vadinasi, čia jiems labai gera.“

N. Anankaitė:

„Plokščių mokykloje vaikai turi išskirtines galimybes. Labai geras sprendimas vestibulyje pakabinti televizorių ir padėti sėdmaišius, pradinėse klasėse pastatyti minkštusolius. Džiugu, kad visa tai jie labai saugo, elgiasi atsargiai ir atsakingai.“

Plokščių vidurinės mokyklos mokiniai tuoj pamirš senuosius suolus ir tradicinį klasių vaizdą – čia viskas nauja ir modernu.

- džiaugėsi priešmokyklinio ugdymo auklėtoja Virginija Venskūnienė. - Kai tėveliai ateina parsivesti namo, vaikučiai šaukia, kad dar ne laikas, dar nori čia pabūti. Mamos prasitarė, kad vaikučiai po savaitgalio ar šventinių dienų laukia, kada galės eiti į darželį. Vadinasi, jiems čia tikrai gera.“ Darželyje jie gali ir pašėlti, ir kamuoliukų jūroje „išsimaudyti“, ir rimtų darbėlių padaryti, kurių moko ikimokyklinio ugdymo auklėtoja Loreta Liudžiuvienė. Į darželio patalpas užėję dešimtokai stebėjosi, kokių žaislų, kokių mašinų jie čia turi. Ir visa tai 2007 – 2013 metų ES struktūrinių fondų įgyvendinamo projekto dėka.

Pasak direktorės pavaduotojos, mažieji į centrą įnešė ir savą atmosferą. Jiems, kaip patiems mažiausiems, rodomas išskirtinis mokinių dėmesys. „Gražu žiūrėti, kaip juos aprengia arba nurenčia vyresnieji broliai ir sesės, kaip jie bendrauja, kaip įsodina į autobusuką ir prašo vairuotojo priminti sustojimą, kur jo lauks mama ar močiutė, - teigė ji. - Taip vaikai išmoksta rūpintis vieni kitais. Suvokia, kas yra atsakomybė.“

Kitos projekto „Plokščių daugiafunkcinio centro steigimas“ įgyvendinamos veiklos bus aprašytos kovo 29 dienos laikraščio „Draugas“ numeryje.